

Ceny prenumeraty:

We Lwowie bez doręczenia do domu Mk. 12 — miesięcznie, z doręčeniami do domu Mk. 19 50. Na prowincji z przesyłką pocztową Mk. 19 50.

Cena pojedynczego numeru porannego we Lwowie 1 na prowincji:

40 fen.

Słowo Polskie

wychodzi dwa razy dziennie

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia za wiersz lub jego miejsce drobnym piśmem 1 Mk. Nadesłane i nekrologia za wiersz drobnym piśmem lub jego miejsce 3 Mk. — Ogłoszenia w kronice 6 Mk., za wiersz, po kronice 4 Mk., na pierwszej stronie 10 Mk. — Drobnie ogłoszenia 30 fen. za wyraz.

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni

Lwów, ul. Zimorowicza 11-15.

Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

Redakcja i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się adresować pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Polskie, Lwów.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego“.

Redaktor naczelny: Zygmunt Raczkowski.

Sytuacja bojowa.

Warszawa. (PAT.) Komunikat Sztabu Generalnego z 17 bm.:

Na odcinku podolskim zaatakował nieprzyjaciel ponownie Nowokonstantynów. Atak krwawo odparto. W południowej części Podola koncentruje nieprzyjaciel w oparciu o Dniestr znaczniejsze siły.

Na froncie wotyńskim są widoczne znaczne przygotowania na tyłach nieprzyjaciela. Zapomocą świeżo napływających oddziałów ze wschodu i południa zasila on znacznie ten odcinek frontu.

W rejonie na wschód od Lepla koncentracja sił bolszewickich trwa w dalszym ciągu. Poza tym na całym froncie wzmożona działalność patroli i oddziałów wywiadowczych.

W zastępstwie szefa sztabu
Kuliński.

Rafki litewskie na linii demarkacyjnej.

Warszawa. (Tel. wł.) Dzisiejszy „Robotnik“ donosi, że między oddziałami polskimi a litewskimi przyszło do starcia na linii demarkacyjnej. Oddziały polskie odebrały Litwinom kilka karabinów maszynowych. Bezwzględnie interweniowała na rzecz Litwy policja angielska w Kownie, ale dowódca polski oświadczył, że starcie wywołali Litwini i że na przyszłość Polska nie ma zamiaru ustępować przed napastnikami. Kiedy w kilka dni później powtórzyły się ataki ze strony oddziałów litewskich — misja angielska oświadczyła rządowi litewskiemu, że o ile one powtórzyłyby się, rząd angielski pozostawi Litwę jej własnemu losowi.

Sprawa Gdańska.

KONFERENCJA Z KOM. TOWEREM.

Warszawa. (PAT.) W dniach 16 i 17 bm. odbyły się narady z sir Towerem, przy współudziale min. Bartia, min. Tofłoczki, wicemin. Dąbrowskiego i Eberharda, szefa sztabu generalnego, gen. Hallera, Adama Tarnowskiego, dyr. dep. Olszowskiego, zast. del. pol. w Gdańsku Jałowickiego, rad. Jackowskiego i majora Niemca. P. Olszowski domagał się szybkiego przeprowadzenia konwencji polsko-gdańskiej, regulującej na długie lata stosunek polityczny Gdańska do Polski. Ustalono, że w czasie jak najkrótszym Gdańsk opracuje swój projekt konwencji, który w ciągu miesiąca będzie przedyskutowany w Gdańsku porównawczo z podstawami projektu polskiego.

Omawiano sprawę rozdziału majątku państwowego niemieckiego na obszarze Gdańska między Polską a Gdańskiem.

Szef sztabu gen. Haller omawiał sprawę drażniących zatargów granicznych i usunięcia „Sicherheitswehr“.

Stwierdzono zgodność poglądów sir Towera i rządu polskiego w tym kierunku, że Gdańsk powinien się stać wielkim portem dla polskiego handlu. Charakteru Gdańska jako portu głównie handlowego nie zmienia zupełnie okoliczność, że stawać w nim będą polskie okręty wojenne. Przedstawiciele rządu polskiego wyrażali szczerze życzenia utrzymania jak najbardziej przyjaznych stosunków z Gdańskiem jak w myśl kilkuletniej tradycji.

Ponieważ wolny dostęp do morza jest uzależniony od ukonstytuowania się wolnego miasta Gdańska, a z drugiej strony uwarunkowany zawarciem konwencji między Polską a Gdańskiem, rząd polski powiła dojdzie do skutku w jak najszybszym temple zarówno konstytucji wolnego m. Gdańska, jak i wspomnianej konwencji. Zaninu to nastąpi, rząd polski w tym okresie przejściowym chce utrzymać z mieszkańcami Gdańska stosunek nacechowany szczerością i uregulowany prowizoryczną umową między Polską a Gdańskiem w dziedzinie cłowej, kolejowej, pocztowej i telegraficznej. Teksty tych umów są już ustalone. Ich podpisanie będzie pierwszym poważnym krokiem na polu współdziałania Polski z Gdańskiem w okresie przejściowym. Jak wiadomo, Polska pod-

jęła się aprowizacji Gdańska w całości aż do przyszłych żniw. Umowa została już podpisana w Gdańsku i w skutku swoim zażegna możliwość kryzysu socjalnego, jaki Gdańskowi zagraża. O godz. 1 min. 15 dnia 17 bm. prezes ministrów zamknął posiedzenie, poczem sir Tower był podejmowany w salonach hr. Adamowstwa Zamoyskich. O godz. 5 po poł. sir Tower wraz ze swoją siostrzenicą zwiedzał w towarzystwie podsekretarza stanu dra Dąbrowskiego miasto i Wisłę, której ujścia jest stróżem z ramienia wielkich mocarstw. Wieczorem odjechał.

SIR TOWER WYJECHAŁ DO GDAŃSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś wieczorem wyjechał do Gdańska komisarz sir Tower.

Gdańsk. (PAT.) Odbyło się tu konstytuujące zebranie gdańsko-polskiego związku gospodarczego, którego celem jest popieranie stosunków między Polską a Gdańskiem. Do zarządu należy 6 członków, w połowie Polaków i Niemców. Z Polaków weszli do zarządu pp: Kacki, Szevc i Langowski, z Niemców pp. Willer, Pertus i Jewelowski. Przewodniczącym związku wybrano p. Jewelowskiego zastępcą p. Kręckiego, sekretarzem p. Langowskiego, skarbnikiem p. Pertusa.

Gdańsk. (PAT.) W ostatnich dniach odbyły się w Sobotach zebrania ludności polskiej, na których domagano się utworzenia w Sobotach szkoły polskiej dla dzieci wojskich.

Województwa w Małopolsce.

Warszawa. (Tel. wł.) Na najbliższym posiedzeniu Sejmu pojawi się sprawa utworzenia województw na terenie Małopolski. Utworzone zostaną cztery województwa:

1) krakowskie (2 i ćwierć miliona mieszkańców). W skład krakowskiego województwa wchodzi powiaty: Biała, Bochnia, Brzesko, Brzozów, Chrzanów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Kolbuszowa, Kraków, miasto i powiat, Limanowa, Mielec, Myślenice, Nowy Targ, Nowy Sącz, Nisko, Oświęcim, Pilzno, Podgórze, Ropczyce, Tarnobrzeg, Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

2) lwowskie (3 miliony ludności). Powiaty: Bóbrka, Cieszanów, Dobromil, Drohobycz, Gródek Jagielloński, Jarosław, Jaworów, Kamionka Strumiłowa, Krosno, Lisko, Lwów miasto i powiat, Łańcut, Mościska, Przemyśl, Przemyślany, Przeworsk, Radziechów, Rada Ruska, Radki, Rzeszów, Sambor, Sanok, Sokal, Stary Sambor, Strzyżów, Turka, Żółkiew.

3) stanisławowskie (1 mil. mieszkańców). Powiaty: Bohorodczany, Dolina, Horodenka, Kalusz, Kotołomyja, Kosów, Nadwórna, Peczenizyn, Rohatyn, Skole, Sniatyn, Stanisławów, Strzyż, Tlumacz, Żydaczów.

4) tarnopolskie (1 mil. 400 tys. mieszkańców). Powiaty: Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczac, Czortków, Husiatyn, Podhajce, Skałat, Tarnopol, Tremboła, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów.

Podział powyższy ma charakter prowizoryczny, aż do chwili ustalenia granic Państwa Polskiego.

Sprawa odpowiedzi sowietom. — Przesilenie gabinetowe.

Warszawa. (Tel. wł.) Kwestja wysłania noty z odpowiedzią rządowi sowietów pozostaje w zawieszonym zarówno w związku z polityką koalicji, jak i w łączności z trudnościami wewnętrznymi. W ostatnich dniach utrzymują się pogłoski o przesileniu gabinetowym. Przesilenie to nie dotknęłoby prezesa Skulskiego, ministra kolei dr. Bartia, min. spraw wewnętrznych Wojciechowskiego oraz min. skarbu Grabskiego.

Kraża uporczywe pogłoski, że ludowcy wskutek trudności wewnątrz swej partji i wskutek osłabienia się wpływów Witosa, zamierzają wycofać z ministerstwa spraw zagranicznych podsekretarza stanu Jana Dąbskiego i powierzyć mu kierownictwo partji.

Kwestja ukraińska — w nowej fazie.

Warszawa. (Tel. wł.) Rokowania z ukraińcami, które zostały przerwane, starają się niektóre kresowe czynniki aktywistyczne jak Eugeniusz Starczewski, Zagórski i inni ponownie nawiązać.

Kursują pogłoski, że min. Lewickij wyjechał nie do Kmieńca Podolskiego, ale do Wiednia, gdzie bawi Petlura. Misja Lewickiego ma dążyć do uzgodnienia polityki rządu Petlury z emigracją ukraińską.

W Ionie delegacji pokojowej i wśród członków gabinetu w kwestji ukraińskiej zdania są podzielone i tak wiceminister Dąbrowski i poseł Szebeko zajmują odmienne stanowisko aniżeli min. Patek. Wprawdzie prezes ministrów Skulski oświadczył delegacji socjalistycznej, że rokowania z ukraińcami są tylko przerwane, — nie ulega wątpliwości — jak twierdzą w kołach politycznych, że wskutek położenia międzynarodowego i kwestji rokowań ustępy, dotyczące kwestji ukraińskiej uległy radykalnym zmianom.

Wyjazd min. Patka do Paryża.

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś wieczorem wyjeżdża do Paryża min. spraw zagran. Patek. Wyjazd ten — jak slychać z kół politycznych — jest związany z obradami w San Remo. Poza tym utrzymuje się pogłoska, że ze zbliżającym się terminem otwarcia Sejmu pozostaje w związku ów wyjazd, Min. Patek bowiem chce się w ten sposób uchylić od dyskusji, jaką niewątpliwie wywołana byłaby jego polityka. Rząd polski reprezentuje w San Remo Erazm Piltz.

Cierpliwość nasza — na wyczerpaniu.

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś popołudniu przyjechała z Gdańska delegacja Międzynarodowego Biura Socjalistycznego. Na jej czele stoi tow. Renaudel, w skład między innymi uchodzi dr. Kohn, żyd, — który jest przywódcą bolszewików niemieckich. Posłowie Daszyński, Diamand, Perl odbyli bezzwłocznie po przybyciu delegacji konferencję. Delegacja przyjechała w sprawie „pogromów żydowskich“ i ma udać się do innych miejscowości, a między innymi do Lwowa. Pomimo tego, cała prasa polska jednogłośnie wystąpiła przeciw wpuszczeniu tej delegacji do Polski. Min. Patek był innego zdania.

Koszt związany z misją socjalistyczną, finansuje Poale-Sjon w Berlinie!..

Z ziem plebiscytowych.

Górny Śląsk.

KRWAWY ZAJŚCIA W OPOLU.

Bytom. (PAT.) W Opolu przyszło we czwartek wieczorem do nowych krwawych wypadków. Pomimo ogłoszenia przez komisję koalicyjną zakazu wychodzenia na miasto po godz. 9 wiecz., mnóstwo Niemców wyszło po godz. 9 na ulice, śpiewając pieśni narodowe niemieckie i wznosząc wrogie okrzyki przeciw Francuzom. Wojska koalicyjne dokonały licznych aresztowań. Doszło też do krwawych starć, w których kilka osób porańono. Wskutek tych zajść wybuchł w Opolu strajk robotników miejskich w zakładach: wodociagowym, elektrycznym i gazowni, wieczorem jednak robotnicy wrócili do pracy. Na skutek interwencji burmistrza m. Opoła w komisji rządzącej, część aresztowanych została wypuszczona, a godzina t. zw. policyjna, przedłużona do godz. 11 w nocy.

LEGITYMACJE OSOBISTE.

Bytom. (PAT.) Komisja rządząca w Opolu rozpoznała, że wszyscy mieszkańcy Górnego Śląska począwszy od 15 b. m. mają się zaopatrzyć w legitymacje osobiste, wystawiane przez urzędy na for-

mularzach wypracowanych przez komisariat plebiscytowy. Legitymacje będą wydawane w języku polskim i niemieckim.

RADY GMINNE URZĘDUJĄ DALEJ

Bytom. (PAT.) Komisja rządząca pozwoła na razie na dalsze urzędowanie rad gminnych wybranych w czasie wyborów listopadowych. Uchwała Rady najwyższej unieważniająca wybory, pozostaje nadal w mocy a komisja w stosownej chwili unieważnienie to urzeczywistni i zarządzi nowe wybory.

STRAJK NIEMIECKI W PONIEDZIAŁEK

Bytom. (PAT.) Zapowiedziany przez Niemców strajk generalny na Górnym Śląsku ma się rozpocząć w poniedziałek. Dziś w niedzielę, zwołują Niemcy w tej sprawie wiece robotnicze i urzędnicze w wszystkich miastach górnośląskich. Polski komitet plebiscytowy i polskie organizacje robotnicze czynią wszystko, co leży w ich mocy, by strajk ten nie doszedł do skutku.

Mazury i Warmia.

PARODJA PLEBISCYTU.

Olsztyn. (PAT.) Dnia 15. bm. otrzymał konsulat polski w Olsztynie od międzysojuszniczej komisji plebiscytowej oficjalne zawiadomienie, że wedle regulaminu głosowania, kartki plebiscytowe mają być gotowe na dzień 21. bm. Jest to parodia plebiscytu, albowiem w przeciągu 6 dni nie będzie można przedłożyć komisji tych kartek tem bardziej, że do tego czasu żadnych wieców polskich nie można było odbyć, a to bądź z powodu pogromów niemieckich, bądź też z powodu zakazów wychodzących od komisji.

JUŻ I GROBY ZNIEWAŻAJĄ.

Olsztyn. (PAT.) Niemcy znieważyli na cmentarzu w Olsztynie grób ś. p. Lejka, pierwszej ofiary polskości na Mazurach. Wszystkie wieńce i wstęgi znalazły się poza murem cmentarza podarte i poszarpane.

Ruch strajkowy w powiecie średzkim.

Poznań. (Tel. wł.) Ruch strajkowy robotników rolnych, który wybuchł w powiecie średzkim ma charakter komunistyczny. Na miejsce wysłano oddziały wojskowe.

Poznań. (PAT.) „Kurjer Poznański” donosi ze Środy, że strajk generalny, który wybuchł wczoraj w okolicy Zaniemysłowa, rozszerza się na dalszą okolicę. Obecnie, według wiarygodnych informacji, nie ulega wątpliwości, że jest to planowa agitacja komunistyczna, sięgająca podziemnymi drogami niewątpliwie do Rosji i do Niemiec. Agitacja komunistów rozporządza niezawodnie znacznymi środkami. Charakterystycznym jest, że agitatorzy posługują się samochodami, jeżdżąc od wsi do wsi. Władze, jak słychać, zabrały się energicznie do dzieła, aresztując hersztów komunistycznych. Podkreślić należy wyraźnie, że zjednoczenie zawodowe polskie ze strajkiem nie ma nic wspólnego, lecz że przeciwnie wszelkimi siłami stara mu się przeciwdziałać. Należy to podkreślić gdyż komuniści, aby cel swój łatwiej osiągnąć, w agitacji swojej powołują się na to, że działają z ramienia polskiego Zjednoczenia zawodowego

Układ z gen. Bredowem.

Warszawa. (Tel. wł.) Między dowództwem polskim a gen. Bredowem stanął układ, na podstawie którego oddziały gen. Bredowa ulegną zupełnemu rozbrojeniu. Rząd polski zobowiązał się w odpowiedniej chwili wysłać oddziały te na Krym.

Churchill o sile zbrojnej Niemiec.

Wiedeń. (Radio. BK. z Londynu.) Na posiedzeniu Izby gmin Churchill udzielił wyjaśnień co do materiału artylerzyckiego i lotniczego, który Niemcy jeszcze posiadają. Minister oświadczył, że według jego wiadomości w Niemczech znajduje się obecnie jeszcze 6.500 dział połowych, 5000 dział ciężkich i 2500 haubic. Niemcy mają prawo zatrzymać we wschodnich i południowych twierdzeniach 4.120 dział; reszta ma być wydana komisji kontrolnej międzysojuszniczej i zniszczona. Niemcy mają jeszcze wydać 9.880 dział. Dalej posiadają Niemcy jeszcze 15.248 aeroplanów, z których większość nadaje się do celów wojennych. Ponieważ według art. 198 traktatu pokojowego Niemcom nie wolno mieć żadnych wojskowych sił powietrznych, muszą oni wszystkie lądowe i morskie aeroplany wydać komisji międzysojuszniczej. Minister zaznaczył, że komisje kontrolujące będą dalej prowadziły swoje prace i że metoda kontrolna obrana przez rządy francuski i angielski celem przeprowadzenia jednego z najważniejszych postanowień traktatu pokojowego, doprowadzi do rozbrojenia Niemiec.

Na pytanie, czy rządowi wiadomo, że Niemcy posiadają jeszcze przeszło 1.000.000 żołnierzy, odpowie-

dział Bonar Law, że nie posiada w tym kierunku dokładnych cyfr, jednakże komisja wojskowa międzysojusznicza w Berlinie zajmuje się tą sprawą. Na pytanie jednego z deputowanych, czy Niemcy nie naruszyły traktatu pokojowego co do postanowień o rozwiązaniu armii, wydaniu materiału wojennego i o dostarczeniu węgla Francji, wreszcie jakie środki przedsięwzięcie Rada najwyższa i rząd angielski, aby Niemcy zmusić do wypełnienia tych obowiązków, Bonar Law odpowiedział, że sprawy te nie mogą być rozstrzygane przez Izbę niższą, albowiem nad wykonaniem traktatu czuwa konferencja ambasadorów i komisja odszkodowań i sprawa ta będzie bezwzględnie rozpatrywana na konferencji w St. Remo.

Na dalsze zapytanie, czy pobyt ekscesarza i b. następcy tronu blisko granicy niemieckiej nie jest jednym z powodów ostatnich zamachów w Niemczech, Bonar Law odpowiedział, że rząd ubolewa nad postanowieniem rządu holenderskiego co do zezwolenia ekscesarzowi i b. następcy tronu w Holandji.

Na pytanie, czy podjęto kroki, aby przeszkodzić ewentualnemu powrotowi ekscesarza do Niemiec, odpowiedział Bonar Law, że jestto zamiarem wszystkich sprzymierzonych rządów. Bonar Law oświadczył jeszcze, że sprzymierzeni uczynili wszystko, co leży w ich mocy, aby przekonać Holandję o konieczności deportowania ekscesarza do kolonii.

Z NIEMIEC.

Zapowiedź nowego kroku koalicji w Berlinie.

Wiedeń. (Radio. BK. z Paryża.) Jak podają dzienniki, podczas konferencji p. Milleranda z angielskim ambasadorem lordem Derby, uchwalono, że rządy francuski i angielski wyśle jednobrzmiące wskazówki do swych zastępców w Berlinie ażeby zawiadomili rząd niemiecki, iż oczekuje się od niego dokładnego wypełnienia traktatu wersalskiego, a główni postanowienia dotyczących rozbrojenia armii i zniszczenia materiału wojennego, dalej, że państwa sprzymierzone nie ścierpią ani przywrócenia władzy wojskowej ani anarchicznej rewolucji. Jednocześnie musi być zapowiedziane, że wypełnienie obicanej Niemcom odbudowy gospodarczej, udzielenie kredytu międzynarodowego i dostarczenie surowców, zależne będzie od wypełnienia przez Niemcy postanowień traktatu pokojowego, i w razie niewypełnienia tych postanowień będzie podjęta nanowo blokada Niemiec.

PRODUKCJA WĘGLA W ZAGŁĘBIU RUHR.

Paryż. (PAT.) Z Berlina donoszą: Ekspedycja węgla w Zagłębiu Ruhr odbywa się już w takich rozmiarach, jak przed zamachem. Dostawa węgla potrzebnego dla rolnictwa i przemysłu jest w tym tygodniu zapewniona.

KAPP — ARFSZTOWANY W SZWECJI.

Paryż. (Havas.) Ze Sztokholmu donoszą o aresztowaniu Kappa, który przybył do Szwecji drogą powietrzną, zaopatrzonej w fałszywe paszporty.

Gdańsk. (PAT.) „Dziennik Gdański” donosi: Piśma niemieckie, a ostatnio i „Vorwärts” doniosły wyraźnie, że Kapp, oraz wielu jego zwolenników znajdują się w Gdańsku. Zwracamy na to uwagę władz kompetentnych, obawiamy się bowiem, że Kapp i jego zwolennicy będą najsilniejszą podporą agitacji irredentystycznej w Gdańsku. Zwolennicy Kappa utrzymują ściśle stosunki z Prusami wschodnimi, a ich obecność w Gdańsku stanowi zawsze niebezpieczeństwo dla wolnego miasta Gdańska.

R's'a i Litwa.

Wilno. (PAT.) Prasa kowieńska ogłasza następujący komunikat:

Kowno, dnia 12 kwietnia 1920. Rząd sowiecki uznał niepodległość Litwy. Na drugą notę ministerstwa spraw zagranicznych wysłaną dnia 3 kwietnia 1920 rosyjski komisarz ludowy dla spraw zagranicznych Cziczerin, przez poselstwo litewskie przesłał odpowiedź otrzymaną w Kownie dnia 10 kwietnia b. r. o godzinie 4 popoł. i wysłaną z Moskwy dnia 8 kwietnia br.

Nie mogę nie podkreślić pewnego zdziwienia, że rząd republiki litewskiej naszą odpowiedź w sprawie uznania niepodległości Litwy uważa za niedostateczną, zapominając, że myśmy w naszym radiotelegramie powiedzieli, iż rząd sowieków rosyjskich nie czyni wyjątku dla narodu litewskiego pod względem prawa samostanowienia. Podkreślamy też, że uznanie niepodległości Litwy stawia jeden z warunków umowy, który przez rząd sowieków jest uznany i nie będzie przedmiotem rozpraw. Także uważam za potrzebne oddzielić zasadnicze uznanie niepodległości Litwy od aktu prawnego, którym suwerenne prawa państwa rosyjskiego na pewnym terytorjum tracą moc. Zasada uznania niepodległości Litwy jest przez nas już postanowiona ostanie, jednak powinna otrzymać swoje prawne potwierdzenie przez odpowiedni akt prawny, t. j. w umowie między państwem, które u-

przednio miało prawa suwerenne na omawianem terytorjum, oraz owem państwem, które znajduje się na tem terytorjum, a którego niepodległość i udzielnność rzeczono państwo uznało. Rząd sowieków rosyjskich niniejszem zaznacza, że uznając niepodległość Litwy obiecuje dać potrzebne prawne określenie aktu politycznego w umowie, jaka ma być zawartą między Rosją a Litwą. Co się tyczy granic nowego państwa oraz przyłączenia do Litwy niektórych miast, to jak podkreślił rząd sowieków przyjmuje zasadę etnograficzną, jako podstawę do rozwiązania tego pytania. Gdy rząd litewski przedłoży nam dane etnograficzne w tej kwestji, będziemy mogli wyciągnąć wnioski, jakie z tych danych wynikają i rozpocząć także kroki polityczne niezbędne w tej mierze. Jeżeli rząd litewski jest pewnym, że dane etnograficzne przemawiają za przyłączeniem wspomnianych w nocie miast do Litwy, może być pewnym, że rząd sowiecki przyjmie te wnioski, wpięty jednak musi się zapoznać z temi danymi. Rozumie się, że miejsce i czas muszą być wybrane po obopólnem porozumieniu się. Jeżeli rząd litewski ma coś do dodania do tej propozycji, gotowi jesteśmy uwzględnić każdą propozycję uczynioną nam w tej sprawie, przewidujemy, że pertraktacje z Rosją sowiecką rozpoczną się około 17 kwietnia br., prawdopodobnie w Estonji. O składzie delegacji powiadomi się później.

WYBORY DO KONSTYTUANTY LITEWSKIEJ.

Wilno. (PAT.) Dnia 14 i 15 bm. odbyły się w Kowieńszczyźnie wybory do konstytuancy litewskiej. Kowno podzielono na 4 okręgi wyborcze. Polacy bez względu na różnice partyjne skupili się około centralnego komitetu wyborczego. Listy polskie wystawione w różnych miastach, między innymi w Kownie, Mariampolu i Rosienjach. Brak prasy periodycznej polskiej utrudnia akcję wyborczą. W okręgu trzecim, obejmującym powiaty rosieński i taurogowski, wybory odłożono do 21 i 22 kwietnia. Prezes komitetu polskiego Janczewski oświadczył, co następuje: Mówiąc o ilości głosów, jaką listy nasze zdobyć mogą w poszczególnych okręgach, muszę zaznaczyć, że różowo się ta sprawa nie przedstawia. Niefortunny dla nas podział na okręgi jaskrawo daje się odczuwać przy pracach komitetu. Nadto musimy zaznaczyć że z powodu zamknięcia pisma „Ziemia Kowieńska”, zostaliśmy pozbawieni na tydzień jedynego pisma polskiego na Litwie. Pessimizm jest więc zupełnie usprawiedliwiony. Mamy jednak za sobą zwycięstwo, o którym żaden agitatorzy marzyć nie mogą, którego pewni jesteśmy, którego nam nie wydziedziczą. Wtedy gdy burza walki ogarnęła świat, my pod hasłem obrony naszych interesów skupiliśmy się wszyscy. W tem uświadomieniu narodowym szerokie masy ludności na Litwie stworzyły siłę dla naszej ciężkiej kampanii przedwyborczej. Mamy nadzieję, że zwyciężymy; spokojnie patrzmy w przyszłość, niezależnie od tego, ile miejsc w konstytuancy zdobędziemy.

Wiadomości telegraficzne.

WYJAZD NACZELNIKA PAŃSTWA DO WILNA.

Warszawa. (PAT.) „Kurjer Polski” pisze: Jutro w niedzielę w godzinach popołudniowych Naczelnik Państwa wyjedzie przez Baranowicze do Wilna, aby wziąć udział w uroczystościach uwolnienia Wilna od najazdu bolszewickiego.

Z POSIEDZEŃ RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Rada ministrów na posiedzeniu z dnia 15 b. m. przyjęła projekt ustawy o zwolnieniu od wszelkich opłat stemplowych i t. p. podań o pożyczki z kredytu miljarda marek, przeznaczonych na zagospodarowanie odlogów, przyjęła wnioski p. Ministra handlu i przemysłu w sprawie wydzierżawienia gruntów ze wsi Posadza powiatu miechowskiego, niezbędnych dla prowadzenia częściowego kopalni siarki, oraz we wsi Miedziane Góry pod Kielcami na rzecz państwowej kopalni miedzi i rozpoczęła obrady nad zasadami regulacji i ujednostajnienia poborów urzędników państwowych.

NOWE ZARZĄDZENIA MINISTRA SKARBU.

Warszawa. (PAT.) Ministerstwo skarbu zarządziło przyjmowanie do dnia 1 listopada br. włącznie przy wpłatach na pożyczkę państwową banknotów koronowych, oprócz banknotów po 10.000 kor. na tych obszarach, na których korony nie mają obiegu i nie będą stemplowane. Korony będą przyjmowane według kursu: 100 kor. = 70 mk.

POSEŁ „JUGOSŁOWIAŃSKI” W WARSZAWIE.

Warszawa. (PAT.) „Kurjer Polski” podaje, że w tych dniach przybędzie do Warszawy świeżo mianowany poseł królestwa Serbów, Chorwatów i Słowenów przy rządzie Rzplitej Polskiej, Simic. Dotychczasowy charge de affaires jugosłowiański Radic został mianowany radcą poselstwa jugosłowiańskiego w Waszyngtonie.

ZNACZNY DAR STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

Warszawa. (Tel. wł.) amerykański Komitet Pomocy dla dzieci nadesłał do Polski 2 i pół miliona dolarów.

Warszawa. (PAT.) Celem nawiązania i podtrzymywania stosunków handlowych między Gdańskiem i Stanami Zjednoczonymi założoną została Izba handlowa polsko-gdańska z siedzibą w Nowym Jorku i filją w Warszawie. Celem Izby jest popieranie wzajemnych stosunków handlowych, oraz postawienie ich na wysokim poziomie oraz udzielanie wszelkiej pomocy kupcom, przemysłowcom i fabrykantom polskim, oraz zaznajamianie ich z koniunkturą handlową, przemysłową i finansową.

KONFERENCJA W SAN REMO.

Sosnowiec. (PAT.) „Oberschlesier Kurier“ donosi, że denesza Havasa z Genewy podaje, że marszałek Foch na specjalne zaproszenie Milleranda weźmie udział w konferencji w San Remo. „Journal de Debats“ donosi, że wojskowi doradcy sprzymierzonych mieli się w swoim sprawozdaniu z 12 b. m. oświadczyć przeciw przedwczesnemu opróżnieniu Frankfurtu.

Zurych. (PAT.) „Zürcher N. Nachr.“ donoszą: „Tribuna“ podaje, że Nitti jedzie do San Remo z wyrażnym życzeniem zmodyfikowania traktatu wersalskiego. „Italia“ donosi, że Nitti wiezie ze sobą dokładnie sformułowane propozycje gabinetu włoskiego.

WŁOSI W SAN REMO.

Lyon. (Radio.) Nitti przybył do St. Remo wraz z szefem sztabu gen. Badoglio. Po przybyciu do portu został powitany przez Scialoję, Imperiali oraz wielu innych dyplomatów.

OBRAZY GABINETU FRANCUSKIEGO.

Lyon. (Radio.) Ministrowie i podsekretarze stanu zebrał się w piątek rano w min. spraw zagran. w Paryżu na posiedzeniu gabinetu pod przewodnictwem Milleranda. Rada powzięła postanowienia co do zmniejszenia importu. Urzędem słownym polecono, aby w najbliższym czasie w myśl dekretu, który się wkrótce okaże, przeszkodził importowi przedmiotów nie należących do kategorii koniecznej potrzeby.

STAN ARMII FRANCUSKIEJ.

Paryż. (PAT.) „Echo de Paris“ podaje, że Francja do chwili wykonania traktatu pokojowego przez Niemcy będzie utrzymywała armię liczącą 700.000 ludzi.

POMOC BELGIJSKA DLA FRANCJI.

Paryż. (Havas.) Przedstawicielowi „Journala“ oświadczył belgijski minister wojny, iż projekt przymerza francusko-belgijskiego uzyskał poparcie wszystkich posłów do parlamentu, nie wyluczając socjalistów. Belgia posiada obecnie około 100.000 ludzi pod bronią i będzie gotowa do zmobilizowania jeszcze 300.000.

PROGRAM FINANSOWY SOCJALISTYCZNY UPADŁ.

Wiedeń. (Radio BK. z Paryża.) W Izbie odrzucono socjalistyczny program finansowy, który przeciwstawiony został programowi rządowemu i za którym w Izbie wystąpił Leon Blum. Dotyczący wniosek oprócz głosów socjalistycznych otrzymał jeszcze 110 głosów innych partii, tak, że został w mniejszości 178 głosami.

ŚWIĘTO NARODOWE JOANNY D'ARC.

Wiedeń. (Radio BK. z Paryża.) Maurice Barres zgłosił w Izbie projekt, aby drugą niedzielę w maju ustanowić jako święto narodowe na cześć Joanny d'Arc.

NUNCJUSZ RATTI W RZYMIE.

Rzym. (Havas.) Nuncjusz Ratti przybył do Rzymu i był przyjęty na długiej audjencji przez papieża.

DANJA ZAJMUJE STREFĘ SZLEZWICKĄ.

Indy. (Radio.) Z Kopenhagi donoszą, że międzynarodowa komisja wyraziła życzenie, aby Danja zajęła pierwszą strefę szlezwicka, a to nie tylko wojskowo, lecz by zaprowadziła tam swoją administrację cywilną.

1 MAJA — W ROSJI.

Moskwa. (Radio.) Prezydium komitetu wykonawczego rządu sowieckiego postanowiło dzień 1 maja przeznaczyć na porządkowanie kraju. Tego dnia cała ludność powinna pracować przez 6 godzin przy czyszczeniu miast, odczyszczeniu zapuszczonych pól i naprawie dróg. Nawet dzieci będą użyteczne do lżejszych robót.

Minister sprawiedliwości we Lwowie.

(zo) Minister sprawiedliwości Hebdzyński zwiedził we czwartek sąd w Szczercu. W powrotnej drodze potrzebowały gumy przy samochodzie, wskutek czego musiał p. minister przyjechać do miasta. Wskutek opóźnienia, spowodowanego tym wypadkiem, odpuścił zapowiedziane programem zwiedzanie miasta. Wczoraj przedpołudniem zwiedził minister Sąd obojętny cywilny, a w szczególności tabele, w celu zapoznania się z tutejszymi urzędami ksiąg gruntowych. Następnie odbyły się w gmachu wyższego sądu apelacyjnego audjencje na które przybyły następujące osoby i delegacje:

Delegacja m. Lwowa z wiceprez. dr. Stahlem, Związek organizacji narod. wschodniej Małopolski i Komitet Obrony Narodowej z pp. Cieńskim, M. Prószyskim, dr. Ł. Szporem, dr. A. Łozińskim, dr. Kwiatkowskim i dr. I. Panenkową, Związek sędziów z prezesem A. Schnajdrem i delegacja prokuratorów: pp. Swoboda, Kowalski i Kuczyński, generalna prokuratorja z dr. W. Hamerskim, lwowska Izba adwokatów z dr. Kamieńskim, Związek adwokatów polskich z dr. Dziędzielewiczem, dr. Goreckim i dr. Blumenfeldem, Izba notarialna z prezesem Groblewskim i wiceprez. Szelewskim, oraz stow. kandydatów notar. z dr. Heydą, Daszkiewiczem i Sokolem, Tow. kred. ziemskie z bar. Moysą, dyr. Głazewskim i dr. Łozińskim, Bank kraj. z dyr. Małaczyńskim i dr. Szporem, Izba handl. i przem. z prez. Baczewskim i sekretarzem dr. Stesłowiczem, Leon hr. Piniński, Tow. prawnicze z dr. E. Tillem i dr. R. Longchampsem, stow. kandydatów adwokatury z dr. Alterem i dr. Grafem, deputacja urzędników rach. sądowych, stow. urzęd. kierujących z dyr. Sobolewskim, st. nacz. Gabrielem i nacz. Gadlitzem, stow. urzędników kanc. z pp. Polakowskim, Thalerem i Przeorskim, Związek urzędników i urzędników przyw. oraz stow. urzędników ubezpieczeniowych i polski Związek służby państw. na kresach przez weźnych Wierzbickiego, Orzecha i Stysia. Wieczorem odjechał p. minister do Warszawy.

W rocznicę...

Na raszyńskich polach w dniu dzisiejszym uroczystość podniosła ku czci pamiętnej rozprawy. Minęło lat 111 od owej chwili, gdy 19 kwietnia 1809 r. na polach pod Raszynem, na drodze z Warszawy do Nowego Miasta, na błotach i bagniskach Mrowy i Bzury, Józef Poniatowski, minister wojny i naczelny wódz wojsk Księstwa Warszawskiego, wydał bitwę siłom austriackim i w całodzienną a ciężką z nimi walkę utrzynał pole.

Łożą nasze myśli ku onym najlepszym szermierzom niepodległej Polski, w boju zahartowanym i mądrość narodu czynem stwierdzającym i ożywiają te chwile, gdy rankiem 19 kwietnia przeciw następującej od Nowego Miasta ku Raszynowi armii austriackiej stanęła armia polska w silnej pozycji z głównymi siłami ks. Józefa w Raszynie, awangardą pod Sokolnicim, w połączonych z Raszynem groblą przez błota wiodącą Falentach. Bitwa przez noc przerwana i taktycznie nierozstrzygnięta, siła austriackiej ofensywy złamana, ukryta pierwszą klęską nieprzyjacielskiego oręża.

W kuliach tych, co walczyli i padli na polach raszyńskich i w lasach na Falentach — podczas dzisiejszych uroczystości jednoczy się cały naród, co dożył tych chwil, o których urzeczywistnienie wspaniała wstęga wijsze się czyn orężny od insurekcji Kościuszkowskiej poprzez krwawe pola raszyńskie aż po dzień dzisiejszy.

Wiec w sprawie Śląska cieszyńskiego.

Stronnictwo demokratyczno-narodowe zaprasza wszystkich obywateli Polaków na wiec, na którym b. delegat rządu polskiego przy międzynarodowej komisji plebiscytowej poseł Jan Zamorski przedstawi obecną sytuację na Śląsku Cieszyńskim.

Wiec odbędzie się w poniedziałek dnia 19 kwietnia o godz. 6 wieczorem w sali Pol. Towarzystwa Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17.

Wiadomości bieżące.

Lwów, 18 kwietnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W niedzielę 18 kwietnia, o godz. 3-ciej po raz 7-my „Saul Król“, dramat w 5 aktach E. Jędrkiewicza z p. Rydzewskim w roli tytułowej. O godzinie 7-mej „Noc w Wenecji“, operetka w 3 aktach Straussa w niezmięnionej obsadzie.

W poniedziałek, 19 kwietnia o godz. 7-mej po raz drugi „Sekretarzyk czy panna?“ kom. w 5-ciu aktach.

REPERTUAR TEATRU LIT.-ART. „CZWÓRKA“ (ul. Rejtana 1. 3):

Program XIX, od poniedziałku 19 kwietnia codziennie o godz. 7:30 wieczór.

Anda Kitchman w swoim repertuarze, Miła Kamińska, balerina Teatru Wielkiego w Warszawie, Paulina Noskowska, piosenki liryczne, Romuald Gierasieński, jako „Pan Imerglik, posrednik małżeński“, Marek Winheim w swoim repertuarze. Na ogólne żądanie! „Przedstawienie amatorskie“, sketch J. Jabłońskiego. (M. Czalkowska, A. Kitchman, R. Gierasieński, Z. Orwicz). Konferuje Zbigniew Orwicz.

Kasa dzienna od 9 — 1 i od 3 — 5 u G. Seyfartha (Akademicka 6), kasa wieczorna od g. 6 wiecz.

— „APOLI.O“. Nadzwyczajna nowość w 7 aktach: „Podróż naokoło świata w 80 dniach“. 1801

— Wydział Wykonawczy Komitetu Obrony Narodowej odbędzie nadzwyczajne posiedzenie dla załatwienia bardzo ważnych spraw w poniedziałek 19-go bm. o godz. 5-ej popołudniu w lokalu RGO., ul. Kopernika 20 w parterze. Cieński.

— Związek Organizacji Narodowych odbędzie posiedzenie Wydziału we wtorek 20 bm. o 6-ej popoł. w lokalu Związku, Łyczakowska 9. Posiedzenia Wydziału odbywają się w każdy pierwszy i trzeci wtorek w miesiącu, co podaje się do wiadomości Organizacji na prowincji, z tem nadmienieniem, że ci członkowie Org. będąc we Lwowie mogą w zebraniu uczestniczyć.

— Zwyczajne Walne Zgromadzenie TSL. im. Borelowskiego odbędzie się w niedzielę 18 bm. o godz. 11 we własnym lokalu przy ul. Ossolińskich 10, II. p., na które Zarząd zaprasza wszystkich obecnych, dawnych i nowych członków.

— P. Zygmunt Sochacki, profesor budowy maszyn kolejowych w Politechnice lwowskiej, został przez Ministerstwo oświecenia publ. przeniesiony w stan spoczynku. Opróżniona wskutek tego katedra, zostanie obsadzona w drodze konkursu, który niebawem będzie rozpisany.

— Grono kupców lwowskich wniosło do Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie w dniu 23 marca b. r. przedstawienie na ręce p. prezydenta Bieniawskiego, aby kasa Urzędu pocztowego w Śródmieściu była otwarta cały dzień dla publiczności. Do dnia dzisiejszego ani zarządzenia ani odpowiedzi nie ma.

— Do fejetonu literackiego w numerze wczorajszym popołudniowym wskutek pomyłki drukarskiej wkradł się w części nakładu błąd, mianowicie sonet Paula Verlaine'a „Après trois aus“ zamieszczono pod tytułem fejetonu poprzedniego dnia.

Zespół prawników koleżeńskie kursy przygotowawcze

Lwów — Senatorska 9 obok „Domu akademickiego“.

— Nowe legitymacje spożywcze. Odnosnie do tutejszego komunikatu z dnia 16-go kwietnia 1920 r. podaje się do wiadomości PT. mieszkańców, że z powodów od Magistratu niezależnych rozdawnictwo nowych legitymacji spożywczych wstrzymuje się aż do dalszego zarządzenia. 2095

— Magistrat zawiadamia P. T. kupców i kierowników konsumów, że karty kontrolne należy zwrócić XVII. B. Departamentowi Magistratu (ulica Piekarska I. 11, III. piętro) w następującym porządku:

- Karty cukrowe nr. 3 i 4 w odrębnych pakietach.
 - Dzielnica I. — dnia 21 i 22 kwietnia 1920 r.
 - Dzielnica II. — dnia 23 i 24 kwietnia 1920 r.
 - Dzielnica III. — dnia 26, 27 i 28 kwietnia 1920 r.
 - Dzielnica IV. — dnia 29 i 30 kwietnia 1920 r.
 - Dzielnica V. — 1 i 3 maja 1920 r.
 - Dzielnica VI. — dnia 4, 5 i 6 maja 1920 r.
- Konsumy dnia 7, 10, 11, 12 i 14 maja 1920 r.

Przy zwróceniu kart cukrowych należy pisemnie podać ewentualnie pozostałe zapasy a) cukru białego, b) cukru żółtego, c) mąki.

2. Karty solne. Dnia 15 maja 1920 r.

3. Odcinki kart naftowych w osobnych pakietach przekazy na sprzedaną naftę po cenach dawnych (1 kor, 70 hal.) — dnia 17, 18, 19 i 20 maja 1920 r.

4. Odcinki kart chlebowo mącznych (okres od 22 lutego 1920 r. do 17 kwietnia 1920).

- Dzielnica I. — dnia 21, 22, 25 i 26 maja 1920 r.
- Dzielnica II. — dnia 27, 28, 29 i 31 maja 1920 r.
- Dzielnica III. — dnia 1, 2, 4, 5, i 7 czerwca 1920.
- Dzielnica IV. — dnia 8, 9 i 10 czerwca 1920 r.
- Dzielnica V. — 11, 12 i 14 czerwca 1920 r.
- Dzielnica VI. — dnia 15, 16, 17 i 18 czerwca 1920.

b) Konsumy od dnia 19 do 26 czerwca 1920 r. łącznie.

Przy sposobności zwrotu kart kontrolnych należy zgłosić pisemnie pozostały zapas danego artykułu.

Zauważa się, że odbiór kart kontrolnych zaczyna się punktualnie o godzinie 8-ej rano. W końcu przypomina się P. T. Kupcom i Kierownikom Konsumów, że karty kontrolne należy oddawać ściśle w wyżej wymienionych terminach, a to pod rygorem grzywny. 2096

Postanowienia prawa międzynarodowego w traktatach pokojowych.

Dalszy ciąg odczytu prof. Stanisława Starzyńskiego, dotyczący traktatów pokojowych, odbył się wczoraj w Pol. Towarzystwie Politechnicznym.

Prelegent strasalski w wstępie główne wytyczne poprzedniego referatu, przeszedł do omówienia kwestji umiędzynarodowienia rzek, służebności państwowych, nabywania i utraty praw obywatelstwa polskiego, oraz gwarancji praw mniejszości narodowych, rasowych i religijnych, objętych traktatami pokojowymi.

Jako międzynarodowe uznają traktaty następujące rzeki: Elbe, Wełtawę, Odre, Niemen, Dunaj oraz wszystkie kanały boczne i łącznikowe tych rzek, choćby miały być dopiero w przyszłości wybudowane.

Traktat wersalski przepisuje dla tych międzynarodowych dróg wodnych pewien porządek prawny,

polegający na zasadzie równego prawa wszystkich mocarstw do korzystania z wymienionych rzek. Statki niemieckie jednak nie będą mogły uprawiać przewozu pomiędzy portami tego samego mocarstwa bez specjalnego zezwolenia. Porządek prawny dotyczy również pobierania opłat od przejazdu, wolności ruchu tranzytowego, opłat miejscowych, spożywczych, portowych oraz sprawy żeglowności rzek.

Każdemu państwu przysługuje prawo odwołania się w tych sprawach do Sądu, ustanowionego przez Ligę Narodów. Powyższy porządek ma być zastąpiony przez nowy system, jaki wprowadził konwencja ogólna, którą ustanowi koalicja a zatwierdzi Liga Narodów. Z powyższych postanowień wynika, że:

a) o ile przyszła konwencja nie zaliczy Wisły do dróg międzynarodowych, odzyska Polska zupełną swobodę co do tej rzeki, gdyż ograniczenia obecne są tylko czasowe,

b) dla Wisły nie można ustanawiać żadnej międzynarodowej komisji, jak dla Elby, Odry lub Niemna,

c) Polska podlega jednak, choć czasowo, rygorom i ograniczeniom, mogącym zaprowadzić ją przed forum Sądu morskiego.

Powyższe postanowienia traktatu zmuszeni byliśmy przyjąć „choć wszyscyśmy się temu opierali”, jak to zaznaczył p. Paderewski, zdając w Sejmie ustawodawczym sprawę ze swych prac kongresowych. Opozycja polska nie zwracała się przeciwko udostępnieniu Wisły dla wszystkich, ale raczej przeciw temu, iż Wisłę nie uznano za rzekę wyłączanie narodową tj. przepływającą tylko przez jedno państwo.

Po omówieniu umiędzynarodowienia Dunaju i zamiaru ustanowienia definitywnego statutu dla tej rzeki, przeszedł prelegent do całego szeregu tzw. służebności państwowych, spotykanych w traktatach. Służebności te polegają na ograniczeniu w pewnym zakresie zwierzchniczych funkcji, jak np. postanowienia, dotyczące wojska, marynarki i lotnictwa, komunikacji, odszkodowań, przepisów finansowych, ekonomicznych itp.

Traktat wersalski zabrania np. Niemcom budować fortyfikacje na brzegach Renu, w zagłębiu Saary i na Helgolandzie, nagromadzać wojska itp. Polska musiała wziąć na siebie również daleko idące służebności, jakoto udzielenie wolności transportowych z Prus wschodnich do reszty Niemiec, zabezpieczenie Niemcom ułatwień komunikacji kolejowej, w zamian za podobne udogodnienia dla Polski przez terytorja niemieckie.

Niemcy obowiązują się także nie wznosić żadnych fortyfikacji na obszarach plebiscytowych mazurskich. Wolne miasto Gdańsk ma pozostać na zawsze w rejonie polskiego okręgu cłowego, a stosunek jego do Polski określi specjalna umowa.

Austria zgodziła się wobec koalicji wstrzymać się od złączenia z Niemcami tj. wcielenia swego terytorjum do obszaru Niemiec.

Traktat Polski z koalicją określa trzy sposoby automatycznego nabywania obywatelstwa: 1. przez stałe mieszkanie w Polsce; 2. przez mieszkanie rodziców i 3. przez sam fakt urodzenia się na terytorjum Polski. Pierwszy i drugi sposób odnosi się tylko do obywateli dawnych państw rozbiorowych, trzeci do wszystkich bez wyjątku. Te trzy sposoby zalicza traktat do tzw. „praw zasadniczych” nienaruszalnych przez żadne ustawy, rozporządzenia czy też działalności urzędowe.

Od obywatelstwa polskiego mogą się uwolnić osoby, mające wyżej lat 18, muszą się one jednakowoż przenieść do 12 miesięcy do państwa, którego obywatelstwo przyjęły. Wypowiedzenie się za obywatelstwem niemieckim lub polskim na terenach plebiscytowych Górnego Śląska, nastąpić może dopiero po przydzieleniu tego terenu. Co do Mazurów i Warmji nie znajdujemy w traktacie ani słowa w sprawie wypowiedzenia o obywatelstwie. Nie znajdujemy go również co do zagłębia Saary, odmiennie z przepisami o Szlezewiku, Celowcu i Kłajpedzie.

W końcu przechodzi prelegent do ostatniego kompleksu postanowień tj. o **mniejszościach narodowych**, językowych i religijnych. Dadzą się one podzielić na dwie grupy: na tyżące się równości wobec prawa i gwarantujące prawa mniejszości. Wszyscy obywatele Polski są wobec prawa równi, a żadna różnica rasy, języka lub religii nie może szkodzić korzystaniu z praw cywilnych i politycznych (w dopuszczeniu do urzędów publicznych, różnych zawodów i przemysłu). W drugiej grupie znajdujemy oprócz powtórzenia gwarancji pierwszej grupy, zabezpieczenie prowadzenia instytucji dobroczynnych, religijnych lub społecznych, szkół, zakładów wychowawczych, prawo używania własnego języka, słuszny udział w korzystaniu ze sum z funduszków publicznych na cele wychowawcze, religijne lub dobroczynne. Mniejszości niemieckie korzystać mogą z tych praw tylko w częściach, które stanowią ogólny terytorjum Niemiec. Żydzi mają specjalne przywileje! Nie można ich zmuszać do czynności, stanowiących pogwałcenie sabbatu, nie wolno rozpisywać wyborów, ani wciągać na listy wyborcze w tym dniu.

Polska zgadza się dalej na poddanie tych zobowiązań pod gwarancję Ligi Narodów. Każdy członek Rady tej Ligi, ma prawo zwracać uwagę Rady na przekroczenia zobowiązań Polski czyli wyprowadzać każdy podobny wypadek poza granice naszego państwa. Wszelkie spory stąd wynikłe przekazywane będą stałemu Trybunałowi sprawiedliwości.

Prawa mniejszości dotyczą również innych

państw, choć nie w tak wyjątkowo szerokim zakresie. Należy tu wymienić Gdańsk, Czecho-Słowację, Jugosławję i Rumunję. Austria ma warunki podobne jak Polska, nie ma tylko postanowień dotyczących żydów. Stało się to jednak przypuszczalnie tylko z tego powodu, że Żydzi filosemici i socjaliści są tam w większości, a nie mniejszości.

Interesujący a nadzwyczaj aktualny odczyt nagrodzili zebrani licznymi oklaskami.

Niechęcią przyjmować koron.

Jak było do przewidzenia — z chwilą ogłoszenia stemplowania koron, wyrosło ich tyle, że mamy obecnie nowy kłopot z koronami, podobnie jak niedawno z markami. Oto donoszą nam z różnych stron, że kupcy robią trudności w przyjmowaniu koron, tłumacząc się, że nie mają reszty w koronach lub t. p. Panowie kupcy, jak to zresztą wiadomo, ceny towarów przemienili na marki i obecnie w obawie omyłki nie chcą kalkulacji koronowej. Czarna giełda znów, która na każdej zmianie walutowej musi robić interes, wypuściła nagromadzone korony a schowała marki, a wszelkie przykre konsekwencje i kłopoty ponosi szersza publiczność. Owóż przypominamy, że w Małopolsce obowiązują korony i marki i nikt nie ma prawa odmówić przyjęcia jednej lub drugiej waluty bez narażenia się na dotkliwe kary. Należy zatem o każdym podobnym wypadku donieść inspekcji policji albo w krótszej drodze dyrekcji okręgu skarbowego na ul. Podwale, a tam już sobie poradzą z takimi panami, którym grozi kara do 6 miesięcy więzienia. Ustawa istnieje na to, aby jej przestrzegano i szersza publiczność powinna stać na straży swych praw i nie dopuszczać, by garstka geszefciarzy kpiła sobie z niej. Przy tej sposobności przypominamy jeszcze raz, o czem już pisaliśmy, o nielekceważeniu fenigów i halerczy, których niektóre firmy przy wymianie jednej waluty na drugą stale nie wydają. Należałoby w takich wypadkach żądać kwitków i składać je na jakiś cel a z pewnością drogą tą powstałyby sumy nie do pogardzenia. Tylko trochę dobrej woli.

Kronika sportowa.

Otwarcie sezonu sportowego „Pogoni” nastąpi dzisiaj o godz. 4.30 popoł. na boisku „Pogoni” za rogatką Stryjską. Drużyna „Pogoni I. A” rozegra match footballowy z drużyną 40 pp. Skład drużyny „Pogoni” zapowiadał się początkowo bardzo słabo; dowiadujemy się jednak, iż wczoraj wieczorem zjechali do Lwowa z Krakowa gracze olimpijczy „Pogoni”, a to Wacek, Kuchar, Garbień, Chryplak, Słonecki, wszyscy z ataku i Gradier z pomocy. Drużyna więc 40 pp., mimo swego całomiesięcznego treningu, będzie musiała wyteżyć całe swe siły, by nie dopuścić do tuzina bramek. Wyznajemy, że z ogromnym zaciekawieniem idziemy dzisiaj na ten match, by zobaczyć, w jakiej formie są nasi gracze, przeznaczeni do Olimpiady.

Otwarcie sezonu Towarzystwa turystyczno-krajoznawczego. Najbliższej niedzieli 25-go kwietnia rozpoczyna swą działalność sekcja turystyczna T. T. K. przechadzka na Czartowska Skala. Bliższe szczegóły podamy. Wpisywać się T. T. K. można u dr. Fułkińskiego, Nabelaka 22.

Dział ekonomiczny.

— W sprawie przewozu ropy. Państwowy Urząd Naftowy rozp. 3370/V. P. U. N. Transp. z 6 bm. uwzględniając memorjał lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej zgodził się na przydział pewnego kontyngentu cystern poszczególnym rafinerjom w celu dowozu ropy we własnym zarządzie, a to od 1 maja br. Państwowy Urząd Naftowy zastrzega sobie jednak prawo ponownego objęcia zarządu przewozem ropy po upływie jednego roku, gdyby się okazało, że przewóz ropy borysławskiej dokonywany we własnym zarządzie rafinerji nie odpowiedział oczekiwaniom i zmniejszył się z przyczyn zależnych od zarządu rafinerji.

MARKA POLSKA.

Poznań, (PAT.) Kurs marki polskiej, który w ostatnim czasie znacznie spadł, znowu idzie w górę. Podczas gdy w Berlinie notowano jeszcze wczoraj kurs marki niemieckiej po 320, dziś wynosi on w Poznaniu przy zakupie 220, a przy sprzedaży 223 — a w dewizach 230, względnie 233.

Nekrologja.

Ś. † p.

Wanda X. Czartoryska

ur. w r. 1862. Przewodnicząca Tow. gosp. w kształcenia kobiet i Komitetu opieki nad żołnierzem polskim, członek zarządu Komitetu obrony narodowej, Rady głównej Opiekunicy i w. i. odznaczona krzyżem „Obrony Lwowa” i „Orleńcami”, po ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Pann w piątek, dnia 16 kwietnia 1920 r. o g. 11 wieczorem. Złoty złożono w krypcie kościoła OO. Bernardynów. W poniedziałek, dnia 19 kwietnia br., o godz. 10-30 rano, będą tam oprawione msze św., poczem kondukt pogrzebowy wyruszy na cmentarz Łyczakowski. — Osobnych zawiadomień nie rozsyła się. Lwów, dnia 17 kwietnia 1920. 2090

†
Wanda X. Czartoryska
Przewodnicząca Komitetu Opieki nad żołnierzem polskim zmarła po długich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, w dniu 16 kwietnia 1920 r.
Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w dniu 19-go kwietnia o g. 10 rano z krypty OO. Bernardynów na cmentarz Łyczakowski. 2098
Msza św. za spokój duszy ś. p. Zmarłej odprawiona zostanie d. 20 kwietnia o godz. 9 rano w kościele OO. Jezuitów.
Komitet Opieki nad żołnierzem Polak im.

†
Ś. p. Wiktor Remiszewski
Inżynier kopalin nafty
przeżywszy lat 68 zmarł po długich cierpieniach dnia 16 kwietnia 1920.
Pogrzeb odbędzie się dnia 18 kwietnia o godz. 3 popoł., z domu przy ul. Tarnowskiego 1. 28.
2085 RODZINA.

OGŁOSZENIA.

Sala o 7-miu oknach na 2-gim piętrze w oficytach zaraz do wynajęcia. Zimorowicza 11-15. 1960

Chrześcijański magazyn i pracownia sukien damskich Edward Szkaradek, Fredry 6. 1882

Plugi motorowe i parowe zaraz dostarczy „Pilot” Lwów Batorego 4. 1957

Wczesne jarzyny! Rozsada silną pikowaną kalafiorów, kalarepy, kapusty, kielu etc. dostarcza już Zarząd ogrodów w Wybranówce st. kol. w mieście. 2040

Wille 8 pokoi, komfort, w samym śródmieściu, wolne mieszkanie z przeszycym parkiem angielskim pod morgowym, za milion Marek sprzeda, Marczyński, Watoła 2. 2079

Okazja! Biały lis, prawie nowy, do sprzedania. Sakra ten. 4. II p., ganek na lewo. 2092

Leśnik brakarz z wykształceniem fachowem lub 40-letni praktykant i obeznani z wyrobem drewna potrzebni. — Hotel Georgea Nr. 20. 2101

Ryz, kaszę hreczaną, jęczmienną, poleca hurtownie ewentualnie detalicznie
Syndykat ekonomiczny Lwów, Bielowskiego 5. 2100

300 Marek i wyżej
płacę za aparat zębów
sztucznych, starych, połamanych. Kupuję również zęby pojedyncze.
Adres: Hotel Grand pokój 16. ul. Legionów.
Przyjmuję od godziny 8-mej rano do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy tylko do soboty 24 włącznie. 2084

MASZYNKI NAFTOWE
2010 systemu „PRIMUS”
poleca ANTONI HALSKI
LWÓW, ul. Sobieskiego 1. 3.

Największy w kraju dziennik polityczny
„Gazeta Warszawska”
założony w r. 1774,
wznawiany przed laty Romana Dmowskiego,
wychodzący pod redakcją naczelną
Z. WASILEWSKIEGO,
administracją M. NIKLEWICZA.
Redaktorzy: J. Hłasko, B. Wasilutynski, W. Jabłonowski, W. Kryński, M. Trajdos.
Rozległe z pierwszego źródła informacje.
Stały korespondent w Paryżu K. Smogorzewski.
Korespondent w podróży po ziemiach polskich: red. Prz. Maczewski.
Referenci artystyczni:
St. Niewiadomski, St. Pieńkowski.
Prenumerata z przesyłką **mk. 10 miesięcznie.**
WARSZAWA, Zgoda 5. 631